

Motion till riksdagen 2025/26:3694

av Ingemar Kihlström (KD)

Utredning av kapacitetseffekt för utbyggnad av Västra stambanan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inför kommande infrastrukturplan samt infrastruktursatsningar utreda vilka kapacitetseffekter en utbyggnad av dubbelspår, mötesplatser, planskilda korsningar samt utökat underhåll ger för Västra stambanan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under lång tid framöver kommer järnvägen att vara en bärande del av Sveriges transportsystem, både för personresor samt för effektiv och hållbar godstrafik. I ljuset av att ny stambaneutbyggnad fortfarande ligger långt bort i tiden är det av yttersta vikt att nuvarande stambanor rustas upp och anpassas för framtidens behov.

En central del i transportsystemet är Västra stambanan som utgör en avgörande länk i det nationella järnvägsnätet. Banan är av stor betydelse inte bara för Västsveriges pendlingsmönster och regionala utveckling, utan också för hela Sveriges industriella logistik, med sin koppling till Göteborgs hamn – Skandinavians största godshamn.

Västra stambanan är även en säkerhetspolitiskt viktig infrastruktur, som måste fungera stabilt såväl i fredstid som vid kris eller höjd beredskap. Därför måste kapacitet, punktlighet och trafiksäkerhet prioriteras. Trots dess betydelse är banan idag hårt belastad samt lider av återkommande kapacitetsbrister och förseningar, vilket riskerar både tillväxt och samhällsberedskap.

Det är angeläget att effekterna av förstärkta underhållsåtgärder utreds inom en snar framtid. Smarta investeringar i exempelvis spår, växlar och signalteknik kan ge betydande effekter på kort sikt och skapa bättre punktlighet i väntan på större investeringar.

Ett extra dubbelspår mellan Alingsås och Göteborg har länge lyfts fram som en nödvändig åtgärd för att skapa en avsevärd kapacitetsökning på en av Västsveriges mest

trafikerade sträckor, vilket ger en stor effekt även på hela Västra stambanan. Redan idag är kapaciteten mellan Alingsås och Göteborg hårt ansträngd och framtida transport- och pendlingsökningar kräver att denna flaskhals hanteras i närtid. Projektering, finansiering samt byggnation av ytterligare dubbelspår bör därför utredas och snarast möjligt inkluderas i kommande nationell infrastrukturplan.

För att möta den ökande kombinerade person- och godstrafiken bör fler mötesplatser utredas och byggas längs Västra stambanan. Det skulle bidra till smidigare trafikflöden, minskad sårbarhet vid förseningar och en mer robust tågtrafik även vid störningar.

Planövergångar där trafik och tåg möts utgör en betydande säkerhetsrisk och begränsar tågtrafikens hastighet. På sträckan Floby–Göteborg bör därför utredning, planering och byggnation av planfria korsningar inledas. Detta är en viktig investering för att minska restider, höja hastigheten på tågen och öka säkerheten för såväl tågtrafiken som övrig fordonstrafik.

Ingemar Kihlström (KD)